

مطالعه گرده افشانی و انتخاب گرده زایی مناسب برای چهار رقم بادام دیر گل

حسین مرادی

عضو هیات علمی مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی چهارمحال و بختیاری

به منظور مطالعه گرده افشانی و انتخاب گرده زای مناسب برای چهار رقم بادام دیرگل شامل شاهرود ۶، ۱۲، ۱۳ و ۱۵ آزمایشی با استفاده از طرح کرت‌های خرد شده در قالب طرح پایه بلوک‌های کامل تصادفی در سال ۱۳۸۴ و در ۳ تکرار انجام شد. چهار رقم بادام مذکور که دارای همپوشانی گلدهی هستند به عنوان گیرنده و منبع گرده به ترتیب در کرت‌های اصلی و فرعی قرار داده شدند. در هر کرت اصلی (درخت) چهار شاخه (کرت‌های فرعی) نسبتاً یکسان انتخاب و روی هر شاخه حداقل یکصد گل اخته و سپس گرده افشانی شدند. درصد تشکیل میوه اولیه، نهایی، وزن تک میوه و ابعاد میوه شامل طول، عرض و قطر مورد ارزیابی قرار گرفت. نتایج نشان داد که هر چهار رقم خود ناسازگار بوده و در نتیجه‌ی خود گرده افشانی میوه تشکیل نشد. درصد تشکیل میوه اولیه در بین ارقام بادام در سطح ۵٪ دارای تفاوت معنی دار بود ولی درصد تشکیل میوه نهایی در بین ارقام فاقد تفاوت معنی دار بود. اثر منبع گرده و اثر متقابل رقم در منبع گرده هر دو بر روی درصد تشکیل میوه اولیه و نهایی به ترتیب در سطح ۱ و ۵٪ تفاوت معنی دار داشتند. نوع گرده بر روی وزن و ابعاد میوه فاقد اثر معنی دار بود. با توجه به عملکرد کمی و کیفی و همپوشانی گلدهی، ارقام ۶، ۱۳ و ۱۲ متقابلاً به عنوان گیرنده گرده و گرده‌زا برای یکدیگر قابل توصیه هستند. رقم ۱۵ علیرغم دیرگلی و همپوشانی گلدهی مناسب با سه رقم دیگر به دلیل عملکرد کمی و کیفی نامطلوب قابل توصیه نیست.